

9. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

Yeni nesil yazılı provası

UG-09-DKAB-Y1 · 5 soru · 100 puan · Önerilen süre: 30 dakika

Adı Soyadı: _____ Sınıf / No: _____

Çözümünü ve gerekçeni göster. Verilen ölçüleri kullan; şekil üzerinden uzunluk ölçme.

Özgün hazırlık seti; okulunun duyurduğu konu ve senaryoyu esas al. Açık yanıtlar rubrikle değerlendirilir.

1. Başarı ve insan değeri | 20 puan

Açık uçlu

Bir grup çalışmasında iki öğrenci farklı görevlerde zorlanıyor. Öğrencilerden biri "Sınavı düşük olan kişinin fikri de değersizdir." diyor. İslam düşüncesinde insanın değeri yalnız sınav başarısına değil insan oluşuna; sorumluluğu ise akıl, irade ve imkânlarıyla ilişkili olarak ele alınır. Bu açıklama soru için hazırlanmıştır, ayet veya hadis alıntısı değildir.

Grup çalışması gözlemleri

Öğrenci	Güçlü katkısı	Destek istediği alan
Ece	Tabloyu düzenleyip eksik veriyi fark etme	Sınıf önünde sunum
Ali	Düşüncesini açıkça anlatma	Verileri düzenli kaydetme

a) İddiayı verilen ilkeye ve iki öğrencinin katkılarına dayanarak değerlendiriniz. b) Her öğrencinin katılımını mümkün kılan bir görev paylaşımı öneriniz. c) İnsan değerinin eşitliğinin yapılan her işin aynı nitelikte olduğu anlamına gelmediğini açıklayınız.

Çözümüm / gerekçem:

2. Doğruyu ararken kaynak | 20 puan

Açık uçlu

Bir öğrenci grubunda "Okul kütüphanesi yarın kapalı" mesajı yayılıyor. Mesajın yazarı belli değil. Kütüphanenin resmî sayfasında bugünün tarihiyle "Yarın 09.00–16.00 açık" duyurusu var. Bir öğrenci bugün öğleden sonra kapının kapalı olduğunu görüyor ve mesajın kesin doğru olduğuna karar veriyor.

a) Bugünkü gözlemin yarınki çalışma saatini neden tek başına kanıtlamadığını açıklayınız. b) Bu durumda güvenilir haber arama ve akıl yürütme nasıl birlikte kullanılabilir? c) Çelişki sürerse yapılacak somut bir doğrulama işlemi öneriniz.

Çözümüm / gerekçem:

3. Dua ve hazırlık | 20 puan

Açık uçlu

İki öğrenci bir konuşma yarışmasına hazırlanıyor. Ayşe hazırlık planını uyguluyor, prova yapıyor ve başarılı olmak için dua ediyor. Berk "Dua ettim; artık hazırlık yapmam gerekmez." diyerek provasını bırakıyor. İslam'da dua Allah'a yönelme ve yardım dilemeyle ilişkilidir; kişinin yapabileceği çaba ve sorumluluğu ortadan kaldırmaz.

a) İki yaklaşımı dua-çaba ilişkisi bakımından karşılaştırınız. b) Ayşe'nin hazırlık yapmasının yarışmayı kesin kazanacağı anlamına gelip gelmediğini açıklayınız. c) Berk'e, duasını değersizleştirmeden sorumluluğunu hatırlatan iki cümlelik bir öneri yazınız.

Çözümüm / gerekçem:

4. Mesajı bağlamıyla oku | 20 puan

Açık uçlu

Aşağıdaki kartlar Rûm suresinin ilgili ayetlerinin bu soru için yapılmış kısa açıklamalarıdır; mealden birebir alıntı değildir. Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Yolu meali, Rûm 22-24. Bir öğrenci "Dil farklılıklarından söz edilmesi, bazı dillerin ve onları konuşanların daha değerli olduğunu kanıtlar." diyor.

Ayet mesajlarına ilişkin kısa açıklamalar

Kart	Açıklama
A · Rûm 22	Dil ve renk çeşitliliği, üzerinde düşünülmesi gereken yaratılış işaretleri arasındadır.
B · Rûm 23	Gece-gündüz içindeki uyku ve geçim çabası üzerinde düşünmeye çağrı vardır.
C · Rûm 24	Yağmurla yeryüzünün canlanması üzerinde düşünülmesi istenir.

a) Öğrencinin yorumunun kartlardan çıkıp çıkmadığını açıklayınız. b) İki kartı ortak bir üst düşüncede birleştiriniz. c) Bir kartın açıklamasının doğruluğunu kontrol etmek için başvuracağınız temel kaynağı ve nasıl karşılaştıracığınızı yazınız.

Çözümüm / gerekçem:

5. Gözlemden iç dünyaya | 20 puan

Açık uçlu

Bir öğrenci, arkadaşının bir okul yardım etkinliğine katılmadığını görüyor ve "Demek ki hiçbir inancı yok." diyor. Etkinliğe katılmama nedeni bilinmiyor. Ders notunda iman, İslam inancında kalbî tasdikle ilişkili olarak açıklanıyor; davranışlarla ilişkisinin konuşulabileceği, ancak kişinin iç dünyasının tek gözlemle kesin bilinemeyeceği belirtiliyor.

a) İddiadaki çıkarım hatasını açıklayınız. b) Katılmamanın, inanç hakkında hüküm vermeyen iki olası nedenini yazınız; bunların kesin bilgi olmadığını belirtiniz. c) Arkadaşına saygılı ve bilgi edinmeye yönelik bir soru öneriniz.

Çözümüm / gerekçem: